

Overleg	Strategisch Beraad eTD 32
Datum & tijd	24 september 2024, 14.00u – 15.30u
Auteur	Féline van der Heyden (Secretaris)
Aanwezigen	Elly Plooij-van Gorsel (Voorzitter), Maurice van Erven (VNG), Jacques Snel (Vz. Tactisch Beraad), Marcel Wendt (Digidentity), Rodrique Engering (KvK), Hetty Lucassen (BZK), Michel van Loon (Logius), Féline van der Heyden (Secretaris Logius) Harm Roosendaal (toehoorder, KPN)
Afwezigen	Willemijn Vlasman (KPN), Jos Schaffers (VvV)
Classificatie	Intern

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

De voorzitter heet allen welkom en opent de vergadering.

Mededeling:

- Willemijn Vlasman (KPN) is afwezig vanwege haar vakantie. Vanwege haar afwezigheid sluit Harm Roosendaal aan, als toehoorder.

2. Verslag en besluitenlijst vorige bijeenkomst (Bijlage 2a en b)

Ter vaststelling van het verslag en de besluitenlijst van het SB van 11 juni 2024.

Er zijn geen opmerkingen of vragen naar aanleiding van het verslag of de besluitenlijst van SB 31. Daarmee is het verslag en de besluitenlijst vastgesteld.

3. Meerjarenplan 2025 – 2027 (bijlage 3, 3a, 3b en 3c)

Ter bespreking

De voorzitter licht toe dat het Strategisch Beraad elke drie jaar een meerjarenplan opstelt en de strategische koers van het Stelsel eTD bewaakt. Het proces voor het Meerjarenplan 2025-2027 is beschreven in Notitie 3, waarop geen vragen zijn gesteld.

De notitie stelt drie vragen over het MJP:

1. Uitdagingen en kansen: Wat zijn de huidige en toekomstige uitdagingen, kansen, en risico's voor het huidige Stelsel?

- Maurice van Erven noemt de overgang naar het Stelsel Toegang (ST) als grootste uitdaging, en benadrukt de ontwikkelingen rondom de Wallet en Europese wetgeving als belangrijk om te volgen.
- Rodrique Engering wijst op 'autorisatie en authenticatie' als overkoepelend thema en pleit voor opname van de Wallets in het MJP, mede door de lopende Large Scale Pilots. Hij wil ook aandacht voor governance binnen de Wdo en de rol van eH.
- Hetty Lucassen wijst op de overgang naar het nieuwe Stelsel, waarbij BZK belooft het oude stelsel te financieren totdat het nieuwe operationeel is. Deze randvoorwaarden dienen in het MJP opgenomen te worden.
- Marcel Wendt merkt op dat de onduidelijkheid rond ST een risico vormt voor eH en benadrukt de noodzaak om te leren van de Idensys-casus. Hij vraagt om inzicht in de uitdagingen en kansen volgens de Staatssecretaris, gezien zijn rol bij de oprichting van eH.

- De voorzitter merkt op dat door bezuinigingen bij overheidsorganisaties er een kans is om te heroverwegen of eH kan dienen als vervanging voor de ontwikkeling van een nieuw Publiek Zakelijk Belastingdienst Middel (PZBM).

De voorzitter heeft de Staatssecretaris regelmatig gesproken de afgelopen jaren en daarbij ook over de ontwikkelingen bij eH op de hoogte gehouden. Zij gaat er vanuit dat hij positief staat tegenover een uitnodiging vanuit het SB en/of een delegatie van het eTD Stelsel. Hetty geeft aan dat een rechtstreekse uitnodiging gestuurd kan worden. (**actie 1**)

Jacques meldt dat de Staatssecretaris onlangs Curaçao heeft bezocht om zich te informeren over lopende initiatieven, waaronder de mogelijke inzet van eH voor natuurlijke personen. Hetty heeft de Staatssecretaris uitgelegd hoe het Stelsel in Nederland verschilt van dat op Curaçao en hoe private inlogmiddelen hier kunnen worden toegelaten.

2. Strategische prioriteiten: Welke strategische prioriteiten moeten de komende jaren centraal staan?

- Jacques Snel: De focus lijkt te liggen op het ST, hoewel we mogelijk worden ingehaald door de ontwikkelingen rond de Wallet. Beide onderwerpen verdienen gelijke prioriteit.
- Rodrique Engering benadrukt dat het strategisch doel is om autorisatie en authenticatie voor ondernemers goed te waarborgen, zodat ze veilig en efficiënt toegang hebben tot overheidsdiensten. Dit vereist aandacht voor de Wdo/ST en de Wallets. Zowel eH als de Wallet moeten in staat zijn om zowel de ondernemers- als persoonlijke identiteit te verifiëren, wat betekend dat ook de BSN van de gebruiker meegeleverd moet worden voor het vaststellen van de gebruiker.
- Hetty Lucassen legt uit dat de Wallet fungeert als inlogmiddel en houder van gegevens of attributen. Het ST ontzorgt overheidsdienstverleners doordat ze met één verbinding alles geregeld hebben.
- Marcel Wendt voegt toe dat dit nu de makelaarsfunctie is, wat alleen niet meer volledig geldt omdat DigiD daaruit is gestapt. Hij wijst ook op de complexiteit van de Walletmachtiging, die decentraal is opgeslagen en niet opnieuw wordt geverifieerd bij inloggen. eH is al verder ontwikkeld dan Europese Wallets, die straks bepaalde functionaliteiten t.o.v. eH zullen missen. We moeten onze voortrekkersrol behouden en ervoor zorgen dat de vooruitstrevende functionaliteiten van eH niet verloren gaan in de ontwikkelingen. Maurice van Erven en Harm Roosendaal bevestigen dit.
- De voorzitter benadrukt dat er ruimte moet zijn voor de wensen van DV's in zowel het huidige stelsel als de overgang naar het ST.

De voorzitter vat samen dat ST en de ontwikkelingen rond de Wallet als eerste, geprioriteerd aandachtspunt hand in hand gaan, zoals Rodrique heeft omschreven. Marcel voegt toe dat een goed gedefinieerd ST de DV's ontzorgt. Het is essentieel dat het middel goed aan het ST is gekoppeld, zodat de DV's effectief ontlast blijven. Ongeacht de voortgang van het ST moet er ook nagedacht worden over de Wallet en de gevolgen en kansen voor eH.

3. Effectiviteit van het Strategisch Beraad:

De voorzitter vraagt de leden om hun mening over de effectiviteit van het Strategisch Beraad (SB) en nodigt hen uit om specifieke punten voor de voorraadagenda in te brengen. Ook wil zij weten of de leden voldoende geïnformeerd zijn over de ontwikkelingen binnen de Wdo/ST en andere gremia, zodat zij zich effectief kunnen voorbereiden op het SB.

Vragen aan de leden:

- Zijn de leden voldoende geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen ST?
Michel van Loon bevestigt dat de communicatie over ontwikkelingen goed verloopt en dat deze samenwerking moet voortduren. De meeste leden zijn ook vertegenwoordigd in andere overleggen over ST. In het SB ligt de focus op het bewaken van de implementatie van het MJP en het grip houden op tactische en strategische acties.
- Is de frequentie van de beraden voldoende?

Michel van Loon stelt voor om vóór elk beraad de agenda te evalueren om te bepalen of er voldoende ruimte is voor beraadslaging. Rodrique Engering merkt op dat het Tactisch Beraad (TB) effectief de dagelijkse uitvoering en structuur van het Stelsel aanstuurt, waardoor het niet noodzakelijk is vast te houden aan vier SB's per jaar. De voorzitter benadrukt dat de frequentie voldoende moet zijn om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen.

- Vertegenwoordigen de leden gezamenlijk voldoende de achterban?
De leden zijn ervan overtuigd dat zij de achterban breed genoeg vertegenwoordigen, mits alle leden aanwezig zijn.

Overige punten:

- Samenvoeging van gremia
Maurice van Erven vraagt of het Petit Comité (PC) samengevoegd kan worden met het TB of SB. Marcel Wendt verduidelijkt dat het PC de gesprekken tussen BZK en leveranciers faciliteert, waarbij zowel overheids- als private dienstverlening aan bod komt.
- Governance structuren
Jacques Snel wijst erop dat na verdere ontwikkeling van ST, er twee governance-structuren zullen zijn. Het is belangrijk om in het SB te bespreken hoe deze structuren met elkaar verbonden kunnen worden. Maurice van Erven herhaald het aanbod dat tijdens de Sessie Stelsel Toegang in juni is gedaan, namelijk dat de governance en het Afsprakenstelsel (AS) als goed voorbeeld kunnen dienen voor de governance en te maken afspraken in het ST. Hetty Lucassen verzoekt het SB te adviseren over het samenvoegen van beide governances, zodra dit relevant is. (Toegevoegd aan de **Voorraadagenda**)
- Uitdaging van publieke en private DV's
Marcel Wendt waarschuwt dat de helft van het verkeer via eH uit de private sector komt, wat het een kritieke infrastructuur maakt. We moeten de ontwikkelingen niet alleen vanuit een overheidsstandpunt bekijken.
- Voorzien in wensen van DV's
Wensen en vragen vanuit overheid DV's kunnen nu in het TB ingebracht worden, zoals functionaliteiten voor de Belastingdienst, die door leveranciers worden meegenomen in de ontwikkeling van eH. De vraag is hoe dit in ST kan worden ingericht.

4. Voortgang op de Wdo & Governance

Mondelinge terugkoppeling van Hetty Lucassen (BZK)

De voorzitter geeft het woord aan Hetty Lucassen. In het vorige SB is besproken dat de PGDI in september een uitspraak zou doen over drie scenario's/plannen:

- A) De oorspronkelijke plateauplanning.
- B) De mogelijkheid om het beheer van Stelsel Toegang elders onder te brengen, waarvoor belangstelling is getoond.
- C) Het geleidelijk ontsluiten van TVS om releases richting het ST te realiseren.

De PGDI heeft gekozen voor plan C, waarbij Logius als beheerpartij optreedt, mits er mijlpalen en criteria worden vastgesteld voor de uitvoering. Indien dit niet haalbaar blijkt, wordt plan B overwogen. Voorbereidende werkzaamheden omvatten het opstellen van een programma van eisen voor een mogelijke Europese aanbesteding.

Er wordt momenteel onderzocht hoe TVS zo snel mogelijk voor de zorg kan worden ontsloten. Alle inlogmiddelen, machtigingen en vertegenwoordigingen worden hierbij betrokken. Daarna wordt gekeken of andere partijen willen aansluiten op TVS of via een ontsluitende dienst op ST. De releaseplanning wordt nu ontwikkeld, waarbij de ambitie is om alle releases in 2026 te realiseren, met TVS halverwege 2025 gereed.

Marcel Wendt uit zijn bezorgdheid over de prioriteit die aan TVS als ontsluitende dienst wordt gegeven, vóór andere private diensten. Dit kan ertoe leiden dat klanten onbepaalde tijd naar TVS worden geleid. Maurice van Erven deelt deze zorgen en wijst op de verwarring die dit bij gemeenten kan veroorzaken. Hij benadrukt het belang van duidelijke communicatie over de keuzemogelijkheden, zodat er niet steeds naar TVS wordt gewezen. De VNG kan deze informatie verder aan de gemeenten verspreiden.

5. Voortgang Tactisch Beraad

Ter informatie, mondelinge toelichting op de voortgang Tactisch Beraad van Jacques Snel.

De voorzitter geeft het woord aan Jacques Snel, als voorzitter van het Tactisch Beraad. De belangrijkste punten waar het TB de afgelopen maanden en op dit moment mee bezig is, zijn:

- eH is nog altijd aan het groeien. Het aantal middelen, diensten en aangesloten dienstverleners is de afgelopen maanden verder opgelopen. In januari vierden we de uitgifte van het 1 miljoenste middel. Inmiddels zijn er 1.112.836 middelen uitgegeven. EH3 laat de grootste groei zien en EH2 lijkt langzaam minder te worden.
- Sinds augustus is Gerhard Gerritsen van SIVI bij het TB aangesloten. Het is een verrijking voor het deelnemersveld. Daarnaast is er nog een gesprek gaande om ook een afgevaardigde van intermediairs bij het TB aan te laten sluiten.
- Recent is het Jaarplan 2024 geëvalueerd, waarbij is vastgesteld dat we alle acties die we van tevoren hadden aangeduid, inderdaad op de agenda hebben staan. Een enkel dossier is meer op de achtergrond geraakt, maar dat is bewust omdat de urgentie naar beneden is bijgesteld, zoals het dossier 'BSN gebruiker voor Nederlandse DV', dat we hebben gepauzeerd tot het urgenter wordt. Het dossier 'Ondersteuning Notaris t.b.v. Kadaster' hebben we kunnen afvoeren omdat dit niet meer speelt.
- In het verlengde van de evaluatie is een aftrap gedaan voor het opstellen van het Jaarplan 2025, dat ook wacht op de input van het SB die zojuist is gegeven voor het MJP.
- TRR is operationeel en de BD is tevreden. De discussie die nu nog loopt, is dat ook andere DV's geïnteresseerd zijn. De techniek is inderdaad beschikbaar, maar de data van het register is alleen voor gebruik door de BD.
- Het TB heeft de beheerorganisatie de opdracht gegeven een doorstart te maken met de Calamiteitenwerkgroep 2.0. Een eerder opgeleverd plan is niet geaccordeerd, vooral vanwege een lopende discussie over de coördinatieverantwoordelijkheid bij een calamiteit. Bij de doorstart is ook gevraagd om het incidentmanagement mee te nemen in de scope.
- Normen voor biometrie bij identificatie op afstand is een lastig onderwerp. De vraag die concreet bij de Expertgroep is neergelegd, is om een aanzet te geven tot kwalitatieve normering. Later dit jaar wordt dit nogmaals in het TB besproken. Marcel licht toe dat de methoden voor het gebruik van AI bij gezichtsherkenning verschillen bij verschillende leveranciers. Die methoden zijn niet zomaar te vergelijken. Daarom zijn er geen industrie best practices die een grondslag kunnen vormen voor het opstellen van normen.
- In het TB wordt regelmatig gesproken over S2S/M2M-mogelijkheden. Binnenkort staat dit uitgebreid op de agenda van het TB. Bij die voorbereiding is ook Marcel Wendt betrokken.

Als laatste geeft Jacques Snel aan dat het TB blij was om te horen dat er is gekozen om het beheer bij Logius te blijven beleggen, aangezien de expertise van de beheerorganisatie in de lucht blijft. Daarnaast is het altijd moeilijk om goed personeel te vinden en het gevaar bestaat om mensen kwijt te raken als het werk in de toekomst zal verdwijnen.

6. Terugkoppeling uit eigen kring

De leden geven een mondelinge terugkoppeling van relevante ontwikkelingen uit eigen kring.

Jos Schaffers:

- De voorzitter, namens Jos Schaffers die afwezig is: *"Ik merk dat er best wat te doen is over het AP advies aan BZK over de datadeel-apps. Die worden veel gebruikt in o.a. de hypotheek keten, maar ook elders in de financiële sector. Als ik het goed heb, gaat BZK op korte termijn al reageren? iig de vraag in hoeverre private belangen meegewogen worden in besluitvorming over digitale ID diensten."*

Hetty legt uit dat datadeel-apps gegevens scrapen. Dat is een techniek waarbij software wordt gebruikt om informatie van webpagina's te extraheren en al dan niet te analyseren. Bij Datadeel -apps gebeurt dat door in te loggen met bijvoorbeeld DigiD en informatie van MijnOverheid of MijnBelastingdienst op te halen. Dit gebeurt in ondoorzichtige processen, zonder garanties voor de veiligheid. In gesprekken met betrokken partijen is gesproken over privacy waarborging. Uiteindelijk is besloten om in plaats van datadeel-apps te adviseren om API's te gebruiken, waarmee gegevens rechtstreeks doorgegeven worden aan bijvoorbeeld hypotheekverstrekkers, in opdracht van burgers.

Marcel voegt toe dat eH-leveranciers jaarlijks door audits hun veiligheid en betrouwbaarheid aantonen, iets wat niet geldt voor de datadeel-partijen, hoewel zij over meer gegevens kunnen beschikken. eH-leveranciers kunnen een rol spelen bij het beschikbaar maken van API's.

Harm wijst op de overlap met eIDAS 2.0, waarbij het belangrijk is om deze wetgeving in gedachten te houden bij het bouwen van API's.

De voorzitter noemt de Estlandse casus, waar de overheid API's inzet en het beheer in eigen handen heeft. Hetty Lucassen bevestigt dat Nederland ook bezig is met het Federatief Datastelsel, maar benadrukt dat het belangrijkste uitgangspunt het ophalen van data bij de bron is.

Maurice van Erven:

- Gemeenten zijn vaak dienstafnemers. Relevant is de inzet van portaaldiensten van de RDW en RvIG, waarbij inloggen met EH4 vereist is om een paspoort of rijbewijs aan te vragen. De VNG overweegt daarom de juiste stappen, omdat dit voor gemeenten, vooral in samenwerkingsverbanden, lastig is door het aanvraagproces en de bijbehorende kosten. Hetty Lucassen voegt toe dat deze discussie ook bij de BD speelt; Luc Boss (uit het TB) is hiervoor het juiste aanspreekpunt.

Michel van Loon:

- De beheerorganisatie heeft een roadmap opgesteld vanuit het perspectief van beheer, waarin de nodige verbanden met onderwerpen uit het TB zijn gelegd.
- Een lastig onderwerp blijft de 'ontvlechting'. Omdat nog niet duidelijk is hoe het ST eruit gaat zien en de releaseplanning voorlopig niet is gedeeld, is het nog niet mogelijk om stappen te zetten. Zodra mogelijk, wordt de scope en opdracht opgesteld.

Rodrique Engering:

- De KvK heeft de opdracht gekregen om op eH over te stappen naar het Kadaster. Er wordt momenteel een API gebouwd voor datadeling. Er zijn echter honderd eH-middelen aangeschaft voor KvK-medewerkers om specifieke uitvragen te doen. Deze aanschaf vergt aanzienlijke inspanning, maar stelt de KvK in staat om aan de opdracht te voldoen.

7. Rondvraag

Er zijn geen vragen.

8. Afsluiting

De voorzitter dankt alle aanwezigen voor de inbreng en sluit de vergadering. Het eerstvolgend SB is gepland op 10 december en vindt plaats via Webex.